

KUNST >

Kunststyrelsen

EVALUERING AF ÅBEN DANS

Udarbejdet af
egnsteaterkonsulenterne Carsten Wittrock & Kirsten Dahl
December 2010

Forord

Denne evaluering af Åben Dans finder sted på baggrund af egnsteaterbekendtgørelsen nr. 1404 af 7. december 2007. Evalueringen er udarbejdet i forbindelse med udløbet af teatrets egnsteaterkontrakt, og den baserer sig på forestillingsbesøg, teatrets selvevaluering og samtaler med teatret (1.11.2010 og 15.12.2010) og Roskilde Kommune (1.11.2010).

Formålet med evalueringen er at belyse teatrets aktuelle situation og dets udviklingsperspektiver. Evalueringen tager stilling til teatret i dets helhed. Særlig vægt har en analyse og vurdering af den kunstneriske kvalitet i teatrets repertoire, belyst via det samlede repertoire i aftaleperioden og to udvalgte forestillinger. Teatrets lokale synlighed og forankring og dets position nationalt og internationalt evalueres og sættes i relation til teatrets visioner og egnsteaterkontraktlige forpligtigelser. Evalueringen forholder sig ligeledes til teatrets organisatoriske forhold og til teatrets økonomi. Tanken er, at teatret og kommunen skal kunne bruge evalueringen i forbindelse med genforhandling af teatrets egnsteateraftale.

Evalueringen er gennemført efter Ønskekvistmodellen – den model for vurdering af kunstnerisk kvalitet i de optrædende kunstarter, der er udviklet af Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen.

At Ønskekvistmodellen skal være det gennemgående metodiske grundlag for egnsteaterevalueringerne, er besluttet på baggrund af en dialog mellem egnsteaterkonsulenterne, Kommunernes Landsforening og teaterbranchens organisationer: BørneTeaterSammenslutningen (BTS) og Foreningen Af Små Teatre (FAST).

Via tre vektorer, Villen (engagement), Kunnen (evner) og Skullen (nødvendighed), tilbyder Ønskekvistmodellen en enkel model for, hvordan man på struktureret vis kan diskutere kvaliteten i performativ kunst.

Evalueringen forholder sig som nævnt til teatrets samlede repertoire i 2008-2010. Der er tale om fire egenproduktioner (heraf to nyproduktioner) pr. sæson. Et repertoire, som egnsteaterkonsulenterne har set. Følgende to egenproduktioner fra indeværende sæson er udvalgt til nærmere analyse: *SHOW real* og *Jeg ved hvor din hus den bor*. Til sammenligning og perspektivering inddrages i mindre grad teatrets øvrige egenproduktioner, ligesom de øvrige aktiviteter, teatret har været og er igangsætter af og involveret i, inddrages til at belyse teatret.

Carsten Wittrock og Kirsten Dahl
December 2010

Indhold

Åben Dans	4
Præsentation af Åben dans	4
Egnsteateraftalen	4
Teatrets kunstneriske profil og visioner	5
Åben Dans i en egnsteaterkontekst	6
Repertoire.....	7
Karakteristik	7
<i>Egenproduktionerne</i>	8
<i>SHOW real</i>	9
<i>Jeg ved hvor din hus den bor</i>	10
Analyse af det samlede repertoire	12
Åben Dans i en kommunal, regional, national og international kontekst ...	13
Markedsføring og kommunikation.....	15
Bestyrelse, økonomi og regnskab.....	16
Sammenfattende analyse af Åben Dans	16
Åben Dans som kulturinstitution.....	16
Opfyldelse af gældende egnsteateraftale.....	17
Udfordringer og udviklingspotentialer	17

Åben Dans

Præsentation af Åben dans

Åben Dans har været egnsteater i Roskilde siden 2008. Teaterforeningen Åben Dans productions har en historie tilbage til stiftelsen i 1996. Åben Dans har indtil 2008, hvor teatret indgik egnsteateraftale med Roskilde Kommune, modtaget drift og produktionsstøtte fra Kunstrådets Scenekunstudvalg / Teaterrådet.

Ledelsen på Åben Dans består af teaterleder Lisbeth Klixbüll og kunstnerisk leder Thomas Eisenhardt. Åben Dans har udover ledelsen følgende fasttilknyttet personale: koordinator Pernille Møller Taasinge, produktionsleder Gitte Knudsen, instruktør Cathrine Poher og danser Ole Birger Hansen.

Åben Dans modtager et egnsteatertilskud på kr. 2.400.000 (2008), kr. 3.500.000 (2009), kr. 4.700.000 (2010) og kr. 4.900.000 (2011) fordelt mellem stat og kommune.

Åben Dans har lokaler i området Musicon i Roskilde, med en nyindrettet teatersal Laboratoriet, en fleksibel sal med plads til 125 publikummer. Teatret har administrationslokaler i en anden bygning i området.

Teatret spiller stationært i lokalerne i Roskilde og turnerer såvel i Danmark som i udlandet med deres forestillinger.

Åben Dans er det første og pt. eneste egnsteater med dans som udtryksform. Åben Dans producerer forestillinger for såvel børn og unge som for voksne.

Åben Dans er aktiv i det lokale kulturliv, med aktiviteter som Dans i skolen, Artwalk mm.

Teatret deltager såvel lokalt som nationalt i flere tværkulturelle og teaterfaglige sammenhænge, bl.a. Det regionale Teaterråd og Foreningen Af Små Teatre.

Egnsteateraftalen

Teaterforeningen Åben Dans productions er organiseret som en forening med en bestyrelse på fem personer. Bestyrelsen er en god blanding af lokale ildsjæle, erhvervsfolk og personer med branchekendskab.

Teatrets nuværende aftale med Roskilde Kommune løber fra 1. januar 2008 til 31. december 2011.

Ifølge aftalen **skal** teatret:

- hver sæson producere minimum to nye professionelle forestillinger.
- understøtte Roskildes kulturelle profil som musisk by og manifestere sig som en udadvendt og dynamisk kulturinstitution, med afsæt i byens og regionens særlige forudsætninger og behov.
- placere sig centralt i kommunens kulturliv og indgå i aktivt samspil med byens andre kulturinstitutioner og aktører.

- være den centrale hovedaktør i udviklingen af et danse miljø i Roskilde kommune og opland, hvor særligt vækstlaget blandt børn og unge understøttes.
- blive en dynamo og et naturligt omdrejningspunkt for den planlagte bydel på Unicon-grunden (Musicon).
- skabe national opmærksomhed omkring Roskildes scenekunst.
- bygge bro til børnenes institutioner og give børnekulturen krop og kreativitet ved workshops og undervisning ved indtægtsdækket virksomhed.

Teatrets kunstneriske profil og visioner

"Åben Dans vil først og fremmest lave gode og vedkommende danseforestillinger. Åben Dans vil udbrede kendskabet til og respekten for danseforestillinger for børn og voksne."¹

Den kunstneriske profil og de kunstneriske visioner på Åben Dans er kendetegnet ved, at teatret skaber og præsenterer dans eller scenekunststudtryk med kroppen i centrum.

Åben Dans har en ambition om at skabe danseforestillinger, som på et højt kunstnerisk og gerne nyskabende niveau fortæller forundringsfyldte historier om det at være menneske. Teatret ønsker, som de udtrykker det i deres selvevaluering, "at være en udadvendt og dynamisk kulturinstitution."² En institution som bruger "teatret, kunsten og dansen til at bringe glæde og forundring til mennesker i alle aldre."³

Åben Dans ønsker at være igangsætter af og skabe scenekunstneriske udtryk, som i et tværkulturelt miljø både fungerer som "et samlende og et debatskabende redskab."⁴ Der er tale om en måde at bruge scenekunsten på, som teatret har til hensigt at arbejde videre med:

"Vi vil også i fremtiden tage udgangspunkt i tiden, den politiske, sociale og æstetiske virkelighed og i vores kunstneriske valg tage udgangspunkt i mødet mellem vores egen kunstneriske ambitioner og det omgivende samfunds tilstand."⁵

Teatret har som dets kunstneriske profil og vision at skabe danseforestillinger, og det ønsker i sammenhæng hermed at være primus motor i eller samarbejdspartnere på projekter, som for børn, unge og voksne i Roskilde bidrager til "at udbrede kreativitet og glæde ved at bevæge sig."⁶

Teatret ønsker "at samarbejde med lokale, nationale og internationale aktører og institutioner der har lyst til at bevæge sig – og blive bevæget."⁷

Og den åbenhed som karakteriserer Åben Dans på forestillingssiden, er tillige et kendetegn ved den måde, hvorpå teatret er processuelt og producerende:

¹ Åben Dans selvevaluering, s.1.

² Ibid. s.1.

³ Ibid. s.1.

⁴ Ibid. s.1.

⁵ Ibid. s.9.

⁶ Ibid. s.1.

⁷ Ibid. s.1.

"Før hver produktion sammensætter vi et hold med en konstellation af kunstneriske discipliner, der både passer til projektets idé og koncept, og samtidig kan udfordre vores vante arbejdsmetoder og kunstneriske udtryk. På den måde søger vi hele tiden at udfordre dansens muligheder og finde nye sammenhænge, hvori den kan optræde. Vi ønsker at åbne dørene for andre kunstarter, og vi har et åbent forhold til, hvad dans er, og hvad det kan og skal. Deraf navnet Åben Dans."⁸

Spændvidden går også igen i den måde, hvorpå teatret tænker og arbejder med målgrupper både før, under og efter en produktion:

"Vi arbejder vekslende med målgrupper, der svinger fra 6 mdr. og hele vejen op til gamle mennesker. Samtidigt med vi arbejder med specifikke aldersgrupper, bestræber vi os på, at de enkelte forestillinger kan ses af så store aldersspænd som muligt. Vores børneforestillinger lever typisk i flere år, så vi på den måde har flere forestillinger for forskellige aldersgrupper kørende samtidigt.

Vi arbejder målrettet med at opsøge publikumsgrupper og institutioner i Roskilde til vores forestillinger.

Vi formidler dans og underviser i dans for alle aldre i Roskilde."⁹

Åben Dans har ingen ambition om at profilere sig på dans som en lukket eller en genrelåst/genreiseret størrelse, der kun appellerer til en snæver kreds af tilskuere. Teatret ønsker tværtimod at skabe og formidle dans som et tværkunstnerisk udtryk, der på en nyskabende vis er tilgængelig for mange forskellige publikumsgrupper og aldre. Teatret udtrykker det således i deres selvevaluering:

"Vores produktioner kan have meget forskellige genremæssige udtryk. Men et ufravigeligt princip er, at vi altid har noget på hjertet, og at vi ønsker at kommunikere."¹⁰

I forlængelse heraf ser teatret både økonomiske og kunstneriske udviklingspotentialer i at samarbejde med såvel andre (danse)kompagnier som indenlandske og udenlandske festivaler.

I relation til teatrets kunstneriske produkter arbejder Åben Dans med mange sideaktiviteter, som i tilknytning til forestillingerne eller som selvstændige aktiviteter introducerer, etablerer og skaber et tilhørsforhold til begrebet dans og scenekunst for indbyggerne i Roskilde Kommune.

Åben Dans i en egnsteaterkontekst

Blandt Danmarks egnsteatre er Åben Dans et teater,:

- som med dans som udtryk er landets eneste danseegnsteater.

⁸ Ibid. s.5.

⁹ Ibid. s.2.

¹⁰ Ibid. s.5.

- som producerer ligeligt til målgruppen børn/unge og til voksne.
- som nyt egnsteater er med til at fundere og styrke kommunens selvforståelse som en musisk by.
- som med en placering i en helt ny bydel i Roskilde er medvirkende til at definere denne bydel og dermed sikre såvel egen som dansens position lokalt.
- som har en meget markant kunstnerisk profil.
- som ligger i en kommune med et befolkningstal på over 80.000, og som i geografisk nærhed til København står i direkte konkurrence med hovedstadens kulturudbud, men som med sit sikre fokus på et selvstændigt og særegent kunstnerisk udtryk formår at skabe en egen lokal, national og international profil.
- som med sine aktiviteter udfordrer scenekunsten, i form og indhold.

Repertoire

Karakteristik

Åben Dans repertoire består af egenproducerede danseforestillinger¹¹, som kan grupperes i følgende to kategorier:

- *Børneteaterforestillinger*, som kan grupperes i to. Småbørnsforestillinger for de ½ til 4-årige og voksne, og forestillinger fra seks år og opefter, undertiden beskrevet som forestillinger for 6 til 12-årige og voksne.
- *Voksenteaterforestillinger*, heriblandt forestillinger, som bevidst tager afsæt i og inkluderer unge fra 14 år og opefter.

Alle teatrets forestillinger spiller stationært på Scenen i Laboratoriet, i Musicon, og sendes efterfølgende på turné. Især forestillingerne for børn turnerer meget, både i Danmark og i udlandet.

Åben Dans arrangerer, indkøber og viser ikke gæstespil i eget regi. Det indgår ikke i teatrets egnsteateraftale at skulle fungere som arrangør. Teatret samarbejder dog med Roskilde Teater, som i indeværende sæson (2010/11) spiller 17 forestillinger i teatrets teatersal. Af disse er 11 forestillinger for børn.

Ud over det kunstneriske repertoire er Åben Dans igangsætter af og aktiv part i en lang række andre aktiviteter, både lokalt, regionalt og nationalt.

Lokalt indgår Åben Dans i et stort og omfattende netværk med over tredive forskellige samarbejdspartnere.

I tilknytning til forestillingerne står teatret tit for forskellige typer af sidearrangementer, så det bliver en helhedsoplevelse at gå i teatret.

Herudover arrangerer teatret aktiviteter som: Artwalks, uannoncerede events i det offentlige rum, undervisning, foredrag, publikumsmøder og formidling. For eksempel arbejder teatret sammen med Dansstationen fra Malmö og Musisk skole i Roskilde om projektet *Made in Roskilde*, hvor professionelle dansere og unge amatører sammen skaber en forestilling med udgangspunkt i det sted, de bor.

¹¹ Som i hele aftaleperioden ved selvsyn er fulgt af begge egnsteaterkonsulenter.

Åben Dans har også skabt sideaktiviteter som for eksempel en madevent i samarbejde med Madeleines Madteater og Roskilde Slagteriskole, en fotoudstilling, et projekt med adresse- og afsenderløse begivenheder i det offentlige rum i Roskilde, i samarbejde med Museet for Samtidskunst samt en Artwalk under titlen *Bænkevarmer* i samarbejde med Ånd- og Videnfestivalen. Teatret står også for undervisning for børn, unge og voksne på Scenen i Laboratoriet, dans for gamle på Astershjemmet og dans for fjerde klassetrin i folkeskolerne.

Egenproduktionerne

Alle Åben Dans danseforestillinger er skabt fra bunden. Teatret arbejder ikke ud fra et allerede skrevet manuskript eller ud fra en på forhånd eksisterende libretto. Forestillingerne bliver til i kollektive skabelsesprocesser med nedbrudte faggrænser. Processer, hvor de forskellige fagligheder i de respektive producerende team kan byde ind med ideer, ikke blot på deres eget specifikke fagområde, men også og lige såvel på andres og på helheden. Processer, hvor koreograf og instruktør i den afsluttende fase har det afgørende ord.

Det er den enkelte produktions idé og koncept, som bestemmer sammensætningen af det kunstneriske team på de enkelte produktioner. Da forestillingerne indtil nu har været meget forskellige, såvel tematisk som genremæssigt, er det meget forskellige kunstneriske discipliner, som er blevet inddraget.

Åben Dans arbejder altid med musikere og komponister, der skaber nykomponeret musik til forestillingerne. Og det har indtil nu arbejdet med billed- og videokunstnere, fotografer, forfattere, dansere, skuespillere, koreografer, dj's, kokke mv.

Samtidig arbejder teatret meget bevidst med, til hver nyproduktion, at sammensætte et kunstnerisk team, som udtrykt med teatrets egne ord: "har den rette balance mellem mennesker vi har arbejdet med før, som en slags kulturbærere, og nye mennesker der kan bringe os i nye retninger."¹²

Egenproduktionerne har i aftaleperioden bestået af to nyproducerede forestillinger pr. sæson. Hertil kommer overførte egenproduktioner fra tidligere sæsoner. Se nedenstående tabel:

	2008	2009	2010	2011
For børn og voksne (premiere og aldersgruppe)	<i>Mig Dig Os</i> (13.9.2008, ½-4 år og voksne)	<i>Ind under huden</i> (22.10.2009, 14 år og opefter) <i>Arme og Ben – og noget ind imellem</i> (fra 6 år og opefter, turné foråret 2009) <i>Mig Dig Os</i> (turné efterår 2009)	<i>Jeg ved hvor din hus den bor</i> (11.9.2010, 9-12 år og voksne, og familieforestilling fra 6 år) <i>Mig Dig Os</i> (turné foråret 2010) <i>Arme og Ben – og noget ind imellem</i> (turné efteråret 2010)	<i>Igen</i> (sept.2011, ½-4 år og voksne) <i>Jeg ved hvor din hus den bor</i> (turné efteråret 2011) <i>Mig Dig Os</i> (turné foråret 2011)
For unge og voksne (premiere og aldersgruppe)	<i>Closer</i> (19.2.2008, for unge og voksne)	<i>Psychomachia – de 7 dødsynder</i> (6.5.2009, for unge og voksne)	<i>SHOW real</i> (9.2.2010, for unge og voksne)	<i>Elskende</i> (3.3.2011, for voksne)

¹² Ibid. s.2.

Analyse af to egenproduktioner

De to egenproduktioner, som har haft premiere, mens dette evalueringsforløb har fundet sted, og som er udvalgt til analyse, er: voksen/ungdomsforestillingen *SHOW real* og *Jeg ved hvor din hus den bor*, som er for alle fra seks år og opefter. Tilsammen dækker de to produktioner næsten, men dog ikke helt, det aldersspænd teatret dækker.

Teatret har i aftaleperioden også produceret en forestilling for de allermindste (½ til 4 år) *Mig Dig Os* samt forestillingen *Ind under huden*, som blev skabt direkte til teenagere og er for publikum fra 14 år og opefter. Disse to forestillinger vil, ligesom de øvrige forestillinger, som teatret har produceret, og som alle er set af egensteaterkonsulenterne, blive inddraget sekundært, for derved at belyse spændvidden og de ligheder og forskelle, der er i teatrets egenproducerede repertoire.

SHOW real

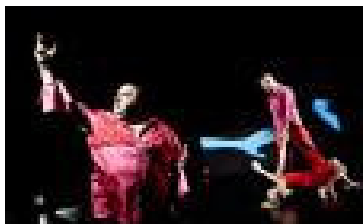
Fakta

Idé, koreografi og iscenesættelse: Thomas Eisenhardt. Musik og live performance: Master Fatman. Videokunstner: Helle Lyshøj. Lysdesign: Mogens Kjempff. Kostumer: Mette Myr. Dans og koreografi: Therese Glahn, Mathilde Wendelboe Dresel, Ole Birger Hansen og Pierre Eaux. Aldersgruppe: voksne og unge. Varighed: ca. 60 min. Premiere: 9.2.2010 på Åben Dans, Musicon. Set 11.2.2010 og 9.2.2010.

SHOW real

På billedet tv.: Master Fatman, Ole Birger Hansen og Therese Glahn.

På billedet th.: Master Fatman og 2 x Therese Glahn (i leg med hvad der er fiktion og hvad der er virkelighed).

I *SHOW real* leger Thomas Eisenhardt, som både står for idé, koreografi, scenografi og iscenesættelse, med den franske teoretiker Guy Debords begreber: *appearing*, *having* og *being*, hentet fra hans værk *Society of the Spectacle*. Debords tese er, at der er sket et skred i samfundets værdier, så det i dag er vigtigere 'at have' end 'at være', og at vi tillige er nået derud, hvor det allervigtigste er 'at blive set' og 'at optræde' i alverdens (fiktive) rammer, frem for at være til stede og nærværende i virkelighedens nu.

Ved at placere dj-ikonet Master Fatman, den kendte skuespiller og danser Therese Glahn og de tre dansere Mathilde Wendelboe Dresel, Ole Birger Hansen og Pierre Eaux i en videoscenografi af den Amsterdam-baserede videokunstner Helle Lyshøj i en iscenesættelse, der leger med tilsynekomst, materielle værdier versus menneskelige værdier, og spørgsmålet om hvad der er virkelighed og hvad der er fiktion, snor og tvister Eisenhardt forestillingens tilstedeværelsestema. Publikum kommer på den måde til at stille spørgsmål som: Hvad er egentligt virkeligt? Og har vi overhovedet en fast eller oprindelig identitet? Kan vi tale om 'Den vi i virkeligheden'?

SHOW real spillede stationært på Scenen i Laboratoriet (Musicon) i perioden 9.2.2010 til 20.2.2010 og turnerede herefter til en lang række byer i landet.

Forestillingen blev anmeldt meget rosende i såvel de lokale aviser som i den landsdækkende presse (bl.a. i Information, Weekendavisen og Børsen). Ud af seks stjerner fik den fire eller fem.

Villen:

SHOW real er en på flere leder ambitiøs forestilling, som et engageret team af medvirkende formidler i et meget originalt og velkommunikerende scenekunstnerisk sprog. Forestillingen vil både underholde og vække til eftertanke. Og den gør det i et tværkunstnerisk udtryk. I et miks af small talk, videoscenografiske kulisser, pangfarvet pink og stærkt røde kostumer og i en koreografi, hvor de medvirkende i trin, musik og billeder tager hele følelsesregistret i brug.

Forestillingen tager fat i en aktuell og kompleks værdi- og identitetsproblematik. Den sætter sig for at håndtere en vanskelig tematik ved på legende vis at blande dansende kroppe, videoscenografiske billeder, levende musik, small talk-tale og direkte kommunikation med publikum på en udfordrende drilsk vis.

Kunnen:

SHOW real er på alle fortælleparametre en fagligt set professionel forestilling. Det håndværksmæssige niveau, med hensyn til koreografi, instruktion, scenografi, musik, lys og lyd, showoptræden og dans, er i orden, og alle tilfører på hver deres vis forestillingen karisma og personligt præg.

Rummet bidrager effektivt til at forløse tematikken, med de scenografiske skærme, bag hvilke de medvirkende driver gæk med, hvad der er fiktion, og hvad der er virkelighed. Videoskærmenes blomsterenge og bjerge af alle de effekter, som hører det overforbrugende materielle nutidsmenneske til, er tilsvarende velfungerende.

Forestillingens publikumshyldende "I er superfede. I holder 100 procent"-dj-nerve skaber, sammen med musikken og med dansens helt særlige skift mellem at gestalte billeder på succes og fallit, indespærrethed og 'luft', velykkethed og kollaps, en fin atmosfære af spørgsmål og tvivl om, hvad der er reelt og iscenesat, ægte og forlorent.

Skullen:

SHOW real er en forestilling, som i en velykket kontakt og med scenekunstnerisk originalitet og professionalitet kommer med et teaterpersonligt bud på den aktuelle og relevante tematik, stykket har sat sig for at formgive.

Forestillingen er med sit genremiks og sin åbne og humoristisk kommunikerende form i dialog med sit publikum. Via forestillingens forløb fra det mere legende mod det mere alvorfyldte zoomes publikum ind i stykkets relevans med den øjenåbnende effekt, det baner vejen for.

Jeg ved hvor din hus den bor

Fakta

Idé, koreografi og scenografi: Thomas Eisenhardt og Catherine Poher. Koreografi: Thomas Eisenhardt. Instruktion: Catherine Poher. Videokunstner: Jakob Thorbek og Jens Koudahl/Spild af tid. Lysdesign: Kisser Rosenquist. Musik: Jenno. Dans og koreografi: Ole Birger Hansen, Pierre Enaux og Jean-Hugues Miredin. Aldersgruppe: fra seks år og opefter. Varighed: 45 min. Premiere: 11.9.2010 på Musicon. Set 15.9.2010 og 20.9.2010.

Jeg ved hvor din hus den bor.
(Flyer og postkort)
På billedet: Ole Birger Hansen.
Fotograf: Per Morten Abrahamsen

Jeg ved hvor din hus den bor.
På billedet: Pierre Enaux, Ole Birger Hansen og Jean-Hugues Miredin.
Fotograf: Ditte Valente

Jeg ved hvor din hus den bor er en visuel danseforestilling om mure, grænsedragninger, barrierer og åbninger mellem nationer, landområder og mennesker.

I et landskab af brune flyttekasser af pap, der tårner sig op som mure og fronter, har koreograf Thomas Eisenhardt og instruktør Catherine Poher i samarbejde med lysdesigner Kisser Rosenquist, videokunstner Jakob Thorbek og Jens Koudahl/Spild af tid, komponist Jenno og de tre medvirkende dansere Ole Birger Hansen, Pierre Enaux og Jean-Hugues Miredin skabt en kropslig, visuel og musikalsk kalejdoskopisk frise over menneskets hang til at bygge såvel fysisk synlige som mentale og usynlige mure op over for hinanden. Samtidig viser forestillingen også i sit forløb, hvordan mure kan erodere, blive brudt ned eller sprængt i stykker, og ad den vej bane vejen for, at mennesker af forskellige oprindelser, sprog og kulturer kan mødes.

Jeg ved hvor din hus den bor spillede stationært fra 11.9.2010 til 21.9.2010 på Scenen i Laboratoriet (Musicon) og blev herefter sendt på turné og udbudt til at spille på skoler, teatre, festivaler og lignende.

Forestillingen har fået fine anmeldelser. Eksempelvis i Børneteateravisen, der i oktober 2010 under overskriften "Flyttekassedans for skolegårdsuskler" beskriver forestillingen som "en dans, som i sin abstraktion skaber humanismebilleder med kroppen". Forestillingen blev belønnet med fem stjerner.

Villen:

Jeg ved hvor din hus den bor er en forestilling, som vidner om et stort engagement og en udpræget vilje til at ville skabe vedkommende og nyskabende dans. Dans, som med et stærkt fysisk og visuelt udtryk påvirker publikum direkte kropsligt og emotionelt, og som også sætter tanker i gang omkring det at være fremmed og det at finde sammen på tværs af mange forskellige slags grænser og skel.

Forestillingen formidler sin tematik i en legende og original blanding af muskelfyldt mandedans, som også kan vise skrøbelighed, en række replikker, som både er fyldt med humor og stof til eftertanke og et rum, som til stadighed forandrer udseende med nye papkasseformationer og nye billedprojektioner.

Jeg ved hvor din hus den bor bliver spillet med energi og gnist, og forestillingen er et eksempel på teatrets vilje til at sammensætte et velfungerende team af dygtige kunstnere.

Kunnen:

I *Jeg ved hvor din hus den bor* har Åben Dans samlet et team af kunstnere, som hver især arbejder på et meget højt kunstnerisk niveau, som er gode til at samarbejde og som har sans for at nå forestillingens målgruppe. *Jeg ved hvor din hus den bor* er en vellykket helhed. En helhed af en aktuel tematik, et originalt designet rum, en dynamisk og overraskelsesfyldt iscenesættelse og en ditto kompetent koreografi, som tre dygtige dansere med karisma formår at bringe ud over scenekanten. Det eneste lidt svage led i forestillingen er dansernes replikbehandling. Her vil kunne opnås en større præcision og sikkerhed.

Skullen:

Jeg ved hvor din hus den bor er en forestilling, som kryber ind under huden på både børn og voksne med en vanskelig og nutidsaktuel tematik.

Forestillingen er modig og relevant i en multietnisk tid, hvor kulturer barrikaderer sig, bygger mure op, tørner sammen eller tager afstand fra hinanden på baggrund af fordomme og uvidenhed. Med en klar og åben medmenneskelig appel, med kroppens direkte sanselighed som udtryk, og med en tekst, som formidler fakta og forhold med en

god portion humor, er forestillingen i god dialog med sit publikum. Børn såvel som voksne.

Jeg ved hvor din hus den bor har noget af den samme lyst til at kommunikere et vigtigt budskab ud til sit publikum som teenageforestillingen *Ind under huden*. Den har en fysisk ekspressiv energi i tråd med det kropslige drev, der var i *Psychomachia – de 7 dødsynder*. Og den er kunstnerisk set, i sin evne til at skabe magi og poesi, på niveau med den succesfyldte småbørnsforestilling *Mig Dig Os*.

Analyse af det samlede repertoire

Repertoiret på Åben Dans er unikaforestillinger i den forstand, at der er tale om danseforestillinger, som er skabt fra bunden, ud fra de tanker eller ideer teatrets koreograf får, i flere tilfælde i samspil med den tilknyttede instruktør. Der er på den led hver gang tale om urpremierer.

Kendetegnende er også, at dans i Åben Dans regi er et udtryk, som til stadighed bliver udforsket i et legende samspil med andre genrer og udtryksformer. Det undersøgende og tværestetiske er kendetegnende for alle teatrets forestillinger.

Det kunstneriske personale består af både teatrets egne folk (teatrets kunstneriske leder Thomas Eisenhardt, den fasttilknyttede instruktør Catherine Poher samt danseren Ole Birger Hansen) og af freelancekunstnere, som hyres ind fra produktion til produktion styret af den kunstneriske idé i de respektive projekter og ud fra en skelnen til, at der i teamet skal være en god blanding af 'nye' og 'gamle' kræfter.

Villen:

Åben Dans skaber unikaforestillinger, der udfordrer og udvider begrebet dans og beriger publikum med en ny, overraskelsesfyldt og tankevækkende oplevelse og forståelse af, hvad dans er og kan.

Danseforestillingerne har en stor umiddelbar tilgængelighed, samtidig er de kunstnerisk set nytænkte og avancerede. Tilsammen gør det, at man, med teatrets egne ord, kan tale om, at Åben Dans producerer "folkelig avantgarde."¹³ Forestillingerne bryder på den led med den vante forståelse af, hvad dans traditionelt set er.

Åben Dans ønsker at bringe forundring og glæde, at virke samlende, at skabe debat, at påvirke publikum i nuet og at sætte diskussioner i gang. Det repertoire, som teatret har skabt i aftaleperioden, afspejler klart denne vilje.

Kunnen:

Åben Dans er god til at sammensætte et repertoire, som med et nytænkt og personligt formudtryk markerer sig med nutidsrelevante tematikker og som appellerer til diskussion af aktuelle emner i tiden. Teatret formår at skabe forestillinger, som ret præcist er målrettet specifikke børnealdersgrupper, samtidig med at de, med stort udbytte, kan ses af voksne.

På produktionssiden formår teatret at sammensætte kunstneriske hold, som er i stand til at løfte og udvikle den idé koreografen kommer med, i flere tilfælde i parløb med den tilknyttede instruktør.

Skullen:

Åben Dans laver forestillinger, som appellerer både aldersspecifikt og bredt.

Teatrets danseforestillinger er, qua deres undersøgende og udforskende tilgang, af betydning for udviklingen af dans som kunstnerisk æstetisk udtryksform. Og forestillingerne kan tillige og i sammenhæng hermed siges at udfylde en væsentlig rolle

¹³ Teatrets selvevaluering, s.1.

og have en betydning for publikum via det folkelige greb, som forestillingerne med deres kunstneriske avancementer har om alle de forskellige målgrupper – hver især og sammen. Åben Dans forestillinger er af betydning for lokalbefolkningen i Roskilde i særdeleshed, men også for de mange publikummer, som forestillingerne møder på turné.

Åben Dans i en kommunal, regional, national og international kontekst

Som nyt teater i Roskilde har Åben Dans slået sig godt fast. Med et solidt netværksarbejde og et velfunderet lokalt engagement har teatret på ganske få år formået at vise en lang række af de kvaliteter, der er ved at have et lokalt professionelt producerende teater i Roskilde. Åben Dans har formået at tænke sig ind i alle de tre udviklingsstrategier, som Roskilde Kommune har formuleret: strategien for det musiske Roskilde, for uddannelse og forskning og for sundhed og bevægelse. Denne evne til at interagere uden at gå på kunstnerisk kompromis er en stor styrke for Åben Dans. Det er tydeligt, at Åben Dans har valgt Roskilde, og Roskilde Kommune har valgt Åben Dans.

Dette positive udgangspunkt skinner igennem i vores samtaler med såvel teater som kommune. Roskilde Kommune er ikke fokuseret på resultataftaler i kvantitative målbare parametre som forestillingsantal og belægningsprocenter. For Roskilde Kommune handler det mere om, at understøtte byens kunstneriske profil og overordnede strategi om det musiske Roskilde:

"Åben Dans anerkendelse nationalt og internationalt har en stor effekt som branding af Roskilde som musisk by."¹⁴

Med sine sekundære aktiviteter er Åben Dans med til at udbrede kendskabet til moderne dans som kunstart. Teatret har stor erfaring med dette arbejde fra sit mere end 15 år lange virke i danse miljøet. Moderne dans har i alle årene kæmpet for sin position som en særlig kunstart. Med egnsteateraftalen i Roskilde har Åben Dans fået en ny platform til dette arbejde og en hel unik chance for at sætte dansen i spil i nye sammenhænge.

"Danseteatret kan betegnes som en relativ smal genre. Men Åben Dans har formået at gøre deres forestillinger tilgængelige enten i kraft af koreografi eller tema."¹⁵

På det regionale plan er teaterleder Lisbeth Klixbüll næstformand i det Regionale Teateråd, oprettet i forbindelse med kulturaftalen mellem Kulturministeriet kommunerne i Kulturregion Midt- og Vestsjælland, heriblandt Roskilde. Aktuelt er der planer om, at Åben Dans kommende internationale festival for dans for børn og unge, SWOP, efterfølgende skal turnere i kulturregionen.

På det nationale plan har Åben Dans en stor turnévirkosomhed og derigennem et stort arrangørnetværk. Desuden holder teatret kontakt med det professionelle danse miljø, ligesom det er medlem af FAST.

Internationalt er Åben Dans medlem af ASSITEJ. Teatret skal blandt andet arrangere to halve dansedage til Verdenskongressen sammen med Åben Dans samarbejdspartner, Dansstationen i Malmö.

¹⁴ Roskilde Kommunes besvarelse af evalueringsspørgsmål s.2.

¹⁵ Roskilde Kommunes besvarelse på evalueringsspørgsmål s.2.

Åben Dans arbejder også, for midler fra egnsteatrenes kvalitetsudviklingspulje, sammen med fire andre egnsteatre om at udvikle internationale aktiviteter. Teatret indgår i projektet *Fresh Tracks Europe* sammen med ni andre europæiske partnere fra Østrig, Skotland, Sverige, Belgien, Tyskland og Estland. Der er søgt EU-midler til fire store møder. Åben Dans er en sekundær partner på ansøgningen. Netværkets tema er dans for børn og udvikling af nye koreografiske talenter på området. Teatrets internationale aktiviteter er af stor værdi i forhold til at hente inspiration, både til den kunstneriske produktion og til formidling.

Åben Dans har i indeværende aftaleperiode søgt Kunststyrelsen om dispensation til ikke årligt at skulle producere to forestillinger. Begrundelserne i ansøgningen skal ses i lyset af den lave udnyttelsesgrad af de enkelte forestillinger, fordi levetiden, især for børneforestillingerne på turné, begrænses af kravet om nyproduktion. Dispensationen er ikke givet af Kunststyrelsen, da det lovmæssige krav om to årlige nyproduktioner ikke kan fraviges.

I kølvandet på dette åbner der sig en interessant diskussion om værkbegrebet. Hvornår kan et kunstværk eller et kunststudtryk opnå betegnelsen forestilling? Hvornår har scenekunststudtrykket 'værkhøjde' nok til at blive kaldt en forestilling? Performance- og danse-kulturen kan til tider sammenlignes med installationskunst og sammenstillet med, at der i teaterloven udelukkende benyttes ordet forestillinger, er grænsedragningen svær at trække. Hvor går grænsen mellem engangsoplevelsen og den reproducerende oplevelse? Og hvad skal der i givet fald til, for at en event eller en begivenhed af mere flygtig og måske 'engangsagtig' karakter kan opnå 'værkhøjde' og blive kaldt en forestilling?

Vi kan og skal ikke konkludere på dette, men blot pege på, at der her er stof til overvejelse i forbindelse med fornyelse af teaterloven, og at denne diskussion til stadighed bør pågå for at sikre en udvikling af teatret som levende optrædende kunstform.

Hos Åben Dans ses et konkret eksempel på overstående, når teatret arrangerer Artwalk, idet Artwalk kan sammenlignes med de labyrintforestillinger, som kan opleves på andre af landets egnsteatre, dog uden at disse fremstår fuldstændigt enslydende eller parallelle.

Kommunen fremhæver i deres evalueringssvar tre styrker hos Åben Dans: danseforestillinger af høj kunstnerisk kvalitet, teatrets stærke netværksarbejde og teatrets evne til at arbejde med dans i andre sammenhænge. Samspillet mellem det overordnede politiske mål om, at skabe det musiske Roskilde og den ihærdighed der er til stede på Åben Dans gør, at vi her taler om et teater i rivende udvikling på aktivitetssiden. Det er vanskeligt at evaluere et udviklingsperspektiv i en så forholdsvis ny organisation - der arbejdes på alle fronter, alt skal opbygges og alt afprøves. Udfordringen består i at prioritere ressourcerne således, at organisationen ikke slides op.

Placeringen i Musicon er i høj grad med til at dirigere en retning for Åben Dans. Og Åben Dans placering i Musicon er med til at forme Musicon. Den synergieffekt, der er i at blive placeret i og være med til at forme en ny bydel med et kunstnerisk og uddannelsesmæssigt sigte, kan ikke undgå at få stor betydning hos et nyt egnsteater. Musicon forventes tidligst at være fuldt udbygget efter 2020, hvorfor udfordringer med nye naboer og samarbejdspartnere fortsat vil påvirke teatrets udvikling.

Musicon forventes med tiden at rumme: rockmuseum, højskole, væksthuse, innovative virksomheder, kunstnerværksteder, caféer, spillesteder og spændende boliger.

Markedsføring og kommunikation

Åben Dans gør det godt. På mindre end 3 år har teatret fundet sin plads som egnsteater. Der er stadig meget uopdyrket land og mange veje der skal afsøges, før teatret har fundet præcis de kommunikationsstrategier, som for Åben Dans virker bedst. Teatret har på markedsførings- og kommunikationssiden truffet en række valg, der gør det i stand til at nå specifikke målgrupper, samtidig med at der bliver taget hensyn til de personalemæssige og økonomiske ressourcer på teatret.

De fremtidige udfordringer ligger i:

- at profilere teatret bredt i Roskilde.
- at adskille egne produktioner/aktiviteter fra det øvrige udbud i Laboratoriet.
- at sætte dansen som kunstnerisk udtryk i spil i Roskilde.

At synliggøre Åben Dans i Roskilde er en fortløbende proces. En opgave som teatret, i kraft af bl.a. et solidt ambassadørkorps, opnår store resultater med forholdsvis begrænsede midler. Teatret har en stor bevidsthed om, hvor og hvornår teatret skal være med i kulturelle aktiviteter og derved skabe den nødvendige synlighed. Teatret har med sin pr og markedsføring valgt at satse meget på den lokale presse frem for andre traditionelle parametre såsom: annoncering, skiltning, brochurer, plakater og flyers. Det er dog områder, hvor teatret i den kommende periode får behov for øget fokus.

Det er svært at finde en egentlig linie i det trykte pr-materiale fra Åben Dans, bortset fra at det sætter kroppen og bevægelsen i fokus. Vi er som betragter ikke i tvivl om, at der fra logo til de enkelte forestillingers materiale er tale om et bevægelses- og danseteater. Der savnes et egentligt formatvalg, der taler til institutionen Åben Dans. Et gennemgående greb om pr-materialet, der på samme måde som forestillingerne giver betragteren en følelsesmæssig oplevelse og skaber nysgerrigheden for såvel forestillingerne som for teatret, er nødvendigt. En pr-mæssig fokusering som virkemiddel for at understøtte teatrets ambition, der formuleres således:

”Målet er, at hvis man ikke har set årets premiere på Åben Dans, så føler man at man er gået glip af noget.”¹⁶

Teatret deler, som tidligere nævnt, scenen Laboratoriet med andre kulturaktører i Roskilde. Teatret kan derfor på sigt få behov for at styrke egne aktiviteter i forhold til andre aktiviteter på scenen. Denne opgave er ikke krystalliseret helt klart endnu, men teatret er bevidst om dette, og har derfor allerede nu skabt et særskilt logo for scenen og et eget logo for teatret. Også strategier i forhold et årsprogram, skiltning og annoncer er i teatrets bevidsthed:

”Der kommer til at ligge et fremtidigt valg, det er helt klart, om hvordan afsenderforhold skal være [...] publikum forholder sig til mursten og bygninger ikke nødvendigvis til et navn.”¹⁷

Det kan være svært at vurdere et teaters kompetencer og resultater på dette område efter kun 2½ år som egnsteater. Men teatret er meget opmærksom på de udfordringer, der er på feltet, og det er vores vurdering, at det også har viljen og evnerne til at løse disse udfordringer.

¹⁶ Thomas Eisenhardt, Evalueringssamtalen 1.11.2010.

¹⁷ Pernille Møller Taasinge, Evalueringssamtalen 1.11.2010.

Bestyrelse, økonomi og regnskab

Det virker som om, Åben Dans har en velfungerende bestyrelse, og at bestyrelsen rummer de kompetencer og teaterfaglige beføjelser, der er nødvendige i forhold til arbejdet med at forankre Åben Dans i Roskilde.

Teatret har i deres aftale med Roskilde Kommune, i kraft af at dette er første aftaleperiode, indbygget en stigning i tilskuddet i aftalen. Tilskuddet er stigende fra 2,4 mio. kr. i 2008 til 4,9 mio. kr. i 2011.

Som led i evalueringen har vi gennemgået de seneste to årsrapporter. Disse opfylder de formelle krav til regnskabsaflæggelse og viser udviklingen i forhold til tidligere år samt et sammenligningsgrundlag i forhold til budget og det faktisk realiserede.

Resultatopgørelse og balance med tilhørende noter har en meget høj grad af specificering. Dette kan imidlertid virke en smule uoverskueligt, og det kunne være en idé at gøre regnskabet mere læsevenligt ved sammenlægninger i kontoplanen. Der er en fin balance mellem det faktisk realiserede og budgettal.

Gennemgangen har ikke foranlediget yderligere spørgsmål. Det foreslås, at der sammen med årsrapporten udarbejdes en ledelsesberetning med tilhørende omverdenanalyse og målsætninger for fremtiden, for yderligere at skabe et overblik over virksomhedens aktiviteter i den pågældende periode.

Sammenfattende analyse af Åben Dans

Åben Dans som kulturinstitution

Åben Dans er et professionelt producerende teater beliggende i Roskilde. Teatret har gennem sit forholdsvis korte virke som egnsteater formået at danne netværk på utroligt mange fronter og dermed sætte dans og bevægelse i spil i Roskilde. Teatret arbejder målrettet med de primære aktiviteter og skaber forestillinger med vilje, evner og nødvendighed. Teatret arbejder eksemplarisk med den lokale forankring og tilhørsforhold ved at være nyskabende i rammerne for, hvordan teatret kan opleves og hvordan forestillingerne kan interagere med beboerne i alle aldre i Roskilde og med ganske mange forskellige institutioner i byen.

Villen:

Åben Dans er båret af energi og kunstnerisk vilje. En vilje til hele tiden at udvikle nye produkter der udfordrer den kunstneriske proces og teatrets publikum. Teatret er ydermere præget af en nysgerrighed over for, hvordan andre institutioner såvel nationalt som internationalt arbejder med kunst og bevægelse. Nysgerrigheden afspejler sig også i den sammensmeltning med andre kunstudtryk, som ofte er til stede i teatrets forestillinger. Den kunstneriske vilje står i forgrunden, men viljen til at styrke den organisatoriske side er også udtalt. Teatret har en udfordring i at prioritere sine kræfter og dermed sortere i sin vilje til at være til stede i de mange sammenhænge. At finde balancen i, hvor meget den forholdsvis lille organisation kan bære.

Kunnen:

Åben Dans evner at producere forestillinger på et højt kunstnerisk niveau. Organisatorisk besidder teatret væsentlige ressourcer i forhold til at kunne agere lokalt, nationalt og internationalt. Teatret har i den første egnsteaterperiode tydeligt demonstreret kunstnerisk og organisatorisk professionalitet.

Teatrets kunstneriske leder formår (i et tæt samarbejde med den tilknyttede instruktør og det øvrige kunstneriske personale) med sit høje ambitionsniveau at udfordre teatrets kunstneriske udtryk, uden på noget tidspunkt at tabe fodfæste. Åben Dans er et teater, der på alle planer signalerer stor kunnen, og som formår at udfordre disse evner med eksterne kunstneriske færdigheder til gavn for teatrets forestillinger.

Skullen:

Med Åben Dans nye platform som egnsteater og ny scene i Musicon er der helt tydeligt sat en udvikling i gang med hensyn til nødvendigheden af Åben Dans i Roskilde. Åben Dans formår at gøre sine forestillinger alment tilgængelige gennem tematikker, nye formsprog og sammenhænge. Samtidig med at teatret gennem målrettet publikumsudvikling øger publikumsfladen fra forestilling til forestilling.

Opgaven i at sprede kendskabet til og interessen for teatret ud til en større kreds er teatrets helt store udfordring. Med et publikum i alle aldre, en skarp kunstnerisk profil, et lokalt netværk og engagement har Åben Dans allerede nu bevist, at det kan løfte den opgave, det er at fundere et danseteater i Roskilde. Det åbenlyse samspil mellem teatrets visioner og Roskilde Kommunes kulturpolitik og vision understøtter nødvendigheden af Åben Dans i Roskilde.

Opfyldelse af gældende egnsteateraftale

Åben Dans lever på alle punkter op til den gældende egnsteateraftale. Teatret producerer årligt to nye forestillinger, understøtter Roskildes kulturelle profil, indgår centralt i kommunens kulturliv, og er såvel lokalt som nationalt en dynamo og et omdrejningspunkt i udviklingen af dansemiljøet i Roskilde og i landet i det hele taget. Med workshops, undervisning og et solidt netværksarbejde formår teatret at sætte sine ressourcer i spil i forhold til at udvikle kulturlivet og dansen i Roskilde.

Udfordringer og udviklingspotentialer

Åben Dans er med sit store engagement og åbne tilgang til nye opgaver og udfordringer godt hjulpet med hensyn til at aflæse udviklingsperspektiver og dermed agere proaktivt på disse. Som nyt egnsteater kan det være svært at afgrænse og prioritere hvilke udfordringer der er vigtigst. Der er mange fronter at arbejde på som nyt egnsteater. Behovet for at markere sig lokalt og tiltrække et nyt publikum står som en helt tydelig udfordring. Samtidig med at teatret er i gang med at finde fodfæste i organisatorisk vækst og en nødvendig kunstnerisk produktivitet, arbejdes der med lokale alliancer og samarbejder, dans i skolen og dans i det offentlige rum.

Åben Dans er et ambitiøst projekt, og deres vigtigste udfordring er, for os at se, følgende:

- at være specifik og selektiv i opstilling af målsætninger for den kommende egnsteaterperiode, således at organisationen ikke brænder ned ved at ville det hele.

Dernæst handler det om:

- at fokusere kommunikationsarbejdet på teatret, således at kendskabet til Åben Dans i Roskilde kommer ud til en bredere kreds af borgere såvel lokalt som regionalt.
- at fortsætte arbejdet med styrkelse af det internationale arbejde, specielt omkring dans for børn.
- at styrke og fundere lokale aktiviteter, som f.eks. dans i skolen eller dans i det offentlige rum.